

Haapsalu Sotsiaalmaja direktor Annaliisa **Täht: soovin, et inimesed näeksid sotsiaaltööd** **nii ägedana kui mina seda näen**

Tahtsin saada sotsiaaltöötajaks ja töötada noortega, sest veetsin varem kogu oma aja noortekeskuses ja olin aktiivne ka õpilasesinduses. Üks noorsootöötaja soovitas, et sotsiaaltöö eriala tagab mitmekesisema tööpõllu. Mõte meeldis mulle. Aga mulle meeldis kirjutada ka, mõnda aega soovisin saada hoopis ajakirjanikuks. Ükskord istusime emaga laua ääres ja ma ei teadnud, kes võiks minust saada. Ta vaikselt siis ütles, et: „Mulle meeldis see sotsiaaltöö mõte”.

Nii ma siis asusin õppima ülikooli. Ja siis tundsin, et olen kui kala vees. Üks asi oli huvitavam kui teine ja elu hakkas mind ise juhtima: lastekodu, erikoolis vabatahtlikuks olemine ja siis sotsiaaltöö eakatega, praeguseks asutuse juhtimine. Ma ei tea, millal ma tundsin huvi, aga esimesest hetkest oli see loogiline. Mulle lihtsalt meeldis mõelda, et inimeste aitamine võiks olla äge töö. Et see ei peaks olema häbiasi, sest palk on ju väike. Säravad silmad uksele ja keerulised lood olid need, mis panid mind vaatama enda elu tänutundega.

Juba põhikoolis seisin selle eest, et lapsi ei kiusataks. Et kodudes võivad olla asjalood kehvad ja palusin kaaslastelt rohkem tolerantust. Olen alati pidanud seda loomulikuks osaks endast – õnneks sain võtta osa endast ja teha sellest enda elukutse. Ema ütleb ikka: „No aga sa oled ju sündinud sotsiaaltöötajaks.” Ju siis pidigi nii olema.

Mida kriisist õppida? Arvan, et me oleme oma kontakti inimestega siiani oluliselt alahinnanud. Töötajad hakkasid kliente igatsema ja tegelikult tahtsime olla koos ja teha seda, mida iga päev iseenesest mõistetavana võtame.

Juhtisin kriisi ajal koduteenuse osutajate kampa ja rõhutasin kogu aeg, et me tõestame praegu täiesti ebareaalsel viisil, kui vajalikud me oleme oma inimestele ja kui suurt tänu peame tundma, et meil on töö ja seda märgatakse. Kindlasti esines ekstreemseid koostööjuhtumeid, kus hooldustöötajad pidid olema loominguks täielikus virvarris – ja ausalt, nad olid imelised. Mina lihtsalt imetlesin igäüht meie meeskonnast ja armusin erialasse veelgi enam.

Meid märgati rohkem – meilt küsiti, kuidas meil läheb, kas peame vastu. Sõna sotsiaaltöö kostus aina enam, aina tähtsamana ja rohkem märgatuna. Kui maailm varisema hakkab, siis kuristiku äärt mööda lähme ikka kliendile lähedamale ja hoiame üksteist.

Annaliisa unistused:

- kui ütled, et töötad sotsiaalvaldkonnas, siis ei oleks esimene küsimus, miks, palk on ju erakordselt väike;
- et sotsiaaltöö oleks sama oluline kui haridus – asutuste, arendamise ja töötajate osas;
- et noored tahaksid olla kutse- või kõrgharidusega sotsiaalala professionaalid;
- et meedias ei materdaks mõnda üksikut juhtumit need inimesed, kes ei tunne sotsiaaltööd läbi ja lõhki. Seda eriti ajal, mil sotsiaaltöötajad on niigi haprad;
- et tööjõudu oleks rohkem ja see oleks lubatud; et sotsiaaltöötajad ei murduks;
- et sotsiaaltöötajad saaksid vabadel päevadel puhata ilma süütundeta;
- et sotsiaaltöö poleks vaid kaastunnet äratav, vaid täitsa päriselt uhke ja auväärne töö;
- et rohkem inimesi näeks sotsiaaltööd nii ägedana kui mina seda näen, et see on üks põnev, väljakutseid ja elutarkust andev eriala.

Põhimõtted:

- *Alati aita teist inimest – sa võid olla ainuke, kes seda teeb.*
- *Kliendile peab jääma tema kodu tunne.*

Ütlen töötajatele tihti, et mõnele kliendile oleme me ainsad, kes tal on. Aitame teda südamega – ka siis, kui inimene on esialgu vihane, kurb, kuri – ta leebub hiljem, kui meie läheneme südamega. Minu mugavustsoon ei ole tema mugavustsoon.

Tuletan alati meelde, et kliendi elukeskkonda tuleb vaadata tema vaatevinklist. Et kui meie läheme uksest välja, peab talle jääma tema kodutunne. Meie ei tohi lõhkuda tema kodust õhkkonda (v.a eluohtlikud tegurid).
